

Termin „gospodarka niskoemisyjna” (ang. low carbon economy) określa gospodarke, w której minimalizuje się uzależnienie od paliw kopalnych, a tym samym ogranicza się emisję gazów cieplarnianych. Jest to termin powszechnie stosowany w Europie, jednak jego bezpośrednie przełożenie na warunki polskie stanowi mocne zawężenie problemu. Problemem tak sformułowanej definicji (opartej jedynie na ograniczeniu emisji z paliw stałych) jest to, iż nie odnosi się ona do zanieczyszczeń, tj. pyłów zawieszonych czy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. To właśnie te zanieczyszczenia stanowią w Polsce podstawowe zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.

Przykładowo, w ramach takiej definicji budynkiem niskoemisyjnym może być energooszczędny dom ogrzewany kotłem na drewno (gdyż emisje gazów cieplarnianych ze spalania biomasy uznaje się za zerowe). Jednocześnie budynek taki może emitować wysokie poziomy pyłów czy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, gdyż zainstalowany kocioł charakteryzują niekorzystne parametry emisyjne. Gospodarka niskoemisyjna powinna zatem opierać się przede wszystkim na efektywności energetycznej, wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, zastosowaniu technologii ograniczających emisję zarówno gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń. W konsekwencji - gospodarka niskoemisyjna oznacza zatem stopniowe odchodzenie od uzależnienia od paliw stałych.

Gospodarka niskoemisyjna oznacza przejście do zupełnie nowej rzeczywistości, zwłaszcza w Polsce, gdzie wykorzystanie paliw kopalnych, będących głównym źródłem emisji gazów cieplarnianych, jest bardzo mocno zakorzenione. W Polsce nie jesteśmy w stanie dokonać szybkiego skoku i przekształcić naszej gospodarki w niskoemisyjną ekonomię.

Aby przeprowadzić transformację gospodarki wysokoemisyjnej w niskoemisyjną, polski rząd zdecydował się opracować Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej (NPRGN), który „programuje” rozwój takiej gospodarki. 4 sierpnia 2015 roku Ministerstwa Gospodarki przyjęło NPRGN, który następnie został skierowany do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Podstawą przygotowania NPRGN była konieczność stworzenia ram dla budowy w dłuższej perspektywie optymalnego modelu nowoczesnej materiało- i energooszczędnej gospodarki zorientowanej na innowacyjność i zdolnej do konkurencji na europejskim i globalnym rynku. Istotą Programu jest pobudzenie zmian skutkujących transformacją polskiej gospodarki w kierunku niskoemisyjnym, przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Do Programu włączone zostały tylko te rozwiązania, które prowadząc do obniżenia emisyjności, będą jednocześnie wspierać rozwój gospodarczy i wzrost jakości życia społeczeństwa. Celem głównym NPRGN jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju. Celami szczegółowymi NPRGN jest:

- niskoemisyjne wytwarzanie energii;
- poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami;
- rozwój zrównoważonej produkcji - obejmujący przemysł, budownictwo i rolnictwo;
- transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności;
- promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji.

NPRGN obejmuje działania mające na celu zwiększenie efektywności gospodarki oraz zmniejszenie poziomu jej emisyjności we wszystkich etapach cyklu życia tj. od etapu wydobywania surowców, poprzez wytwarzanie produktów, transport i dystrybucję, aż po użytkowanie produktów i zarządzanie odpadami. Zgodnie z deklaracjami Ministerstwa Gospodarki, „dobrze przygotowana strategia transformacji w kierunku niskoemisyjnym może stanowić bardzo silny impuls rozwojowy zarówno dla

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 01, styczeń 2016 09:00

Barbara Łączna

Odsłony: 2091

---

Polski, jak i dla całej Unii Europejskiej. Aby jednak tak się stało, strategia powinna być dopasowana do realiów społeczno-gospodarczych danego państwa oraz uwzględniać zmieniający się kontekst globalny”.

Gospodarka niskoemisyjna wymaga od władz samorządowych, a także mieszkańców i przedsiębiorców zupełnie nowego spojrzenia na sprawy zaopatrzenia budynków w ciepło, na efektywność energetyczną czy odnawialne źródła energii. Do tego konieczne jest zwiększanie wiedzy wspólnoty samorządowej i organizowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych. Równie ważnym, obok emisji z instalacji domowych, czy innych obiektów, w których prowadzona jest działalność np. gospodarcza, jest także emisja komunikacyjna. Transport drogowy jest bowiem jednym z istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego, zdrowia, a nawet życia człowieka. Wskutek spalania paliw w silnikach pojazdów do powietrza trafia szereg zanieczyszczeń m.in. pyły, tlenki azotu, tlenek węgla, węglowodory aromatyczne, metale ciężkie. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w skali kraju sektor ten odpowiedzialny jest za ponad 28% całkowitej emisji tlenków azotu, przeszło 27% emisji tlenku węgla oraz powyżej 15% zanieczyszczeń pyłowych. Emisja zanieczyszczeń zwiększa ryzyko występowania poważnych schorzeń układu oddechowego i układu krążenia, zwłaszcza w skali lokalnej, wśród osób narażonych na zwiększoną ekspozycję na zanieczyszczenia komunikacyjne. Dlatego też niezwykle istotnym zagadnieniem w obliczu współczesnych zagrożeń ze strony transportu samochodowego jest zapobieganie ich występowaniu, a gdy nie jest to możliwe – ograniczanie ich presji na środowisko oraz skali i zasięgu negatywnych skutków. Odpowiednie działania powinny być prowadzone na różnych szczeblach administracji rządowej, samorządowej, jak również w sektorze prywatnym. Niezbędne jest wprowadzanie właściwych regulacji prawnych i administracyjnych, zapewnianie odpowiednich środków finansowych i potencjału ludzkiego dla rozwoju nowych technologii, planowanie przestrzenne, racjonalne projektowanie i utrzymywanie infrastruktury, a także edukowanie społeczeństwa i racjonalizacja zadań transportu.